

OHROŽEN MŮŽE BÝT I HRONOV

rozhovor s odbornou pracovnící NIPOS – ARTAMA Simonou Bezouškovou

První ročník Divadelního Pikniku Volyně. Co vedlo ke změně místa konání?

Celkově jde o 21. ročník celostátní přehlídky. Posledních pět ročníků probíhalo v Děčíně, bohužel po čtvrtém odešel ředitel Petr Michálek do Zlínského divadla. V další ročníku natolik narostly zádrhele, z nichž největším byl problém s návštěvností, že se NIPOS rozhodl vypsát výběrové řízení na spolupořadatele.

Čím v konkurenci ostatních kandidátů zvítězila Volyně?

Přihlásilo se pět měst, Děčín, Kroměříž, Volyně, Červený Kostelec a Kralupy nad Vltavou. Výběr nebyl jednoduchý, protože žádné místo nebylo úplně ideální. Volyně nabízí největší počet různých hracích míst, vnitřních či venkovních. Navíc je zvyklé, že tu během roku nemá profesionální divadla, ale amatérská. Amatérské divadlo tu má tradici. To bylo rozhodující.

Nemá ale malé město problém s financováním Divadelního Pikniku?

Divadelní Piknik z pověření a za přispění Ministerstva kultury pořádá NIPOS ve spolupráci s Volyňskými, což znamená, že většinu finančních prostředků za normálních okolností poskytuje ministerstvo kultury. Tak tomu mělo být a doufám, že bude, i letos. Současná situace je poněkud složitá, neboť na začátku roku nám ministerstvo kultury sdělilo, že dotace oproti předchozím letům bude poloviční. Zkrátili jsme tedy přehlídku na týden a připravili jsme redukovaný rozpočet. Následně nám ale bylo oznámeno, že dotace se vrací na původní částku. Rozhodli jsme se proto uspořádat přehlídku v plném rozsahu. Jenže zhruba týden před přehlídkou jsme se dozvěděli, že na účtu Divadelního studia Piki Volyně, které je nositelem grantu, není ani koruna. Jediné, co jsme od ministerstva dostali, je dopis, ve kterém nám slibuje, že v průběhu přehlídky nám přijdou dvě pětiny dotace, do konce června polovina a pokud parlament schválí, co již schválila vláda, tedy že budou navýšeny prostředky na živé umění, přijde nám i druhá polovina.

Z čeho tedy teď Piknik žije, pokud slíbené peníze ještě nemá?

Týden před přehlídkou jsme byli postaveni před rozhodnutí, zda přehlídku zcela zrušit, uspořádat ji jen z poloviny, pokud nám budou stačit plánované finance, nebo se pokusit domluvit se všemi – pracovním týmem, soubory, poskytovateli služeb – jestli nám odloží platby. Zda s námi půjdou do rizika, že platbu nemusí dostat celou ale třeba jenom půlku. Například můj muž je v tuto chvíli nedobrovolným sponzorem, který do přehlídky dal padesát tisíc. Těžko říct, zda se mu vrátí celá částka.

Jaké to má zatím dopady na přehlídku?

V první řadě jsme omezili vzdělávací část. Během prvního týdne jsme zrušili jeden seminář, během druhého víkendu budou zrušeny dva. Musela jsem obvolat celý pracovní tým a všechny soubory a zeptat se jich, zda jsou ochotni přistoupit na to, že nedodržím svůj původní slib a může se stát, že dostanou maximálně polovinu toho, co jsem jim slíbila. A to ještě vlastně nevíme, kdy přesně.

dokončení rozhovoru najdete na straně 4

Ucho

DĚLAJÍ TO S LÁSKOU A STÍHAJÍ VŠECHNO

Rozhovor s Veroniku Stasiowskou a Josefem J. Kopeckým, dvojicí, která ztvárnila hlavní postavy v Uchu

**V čem vám Ucho přijde aktuální?
Proč text dnes hrajete?**

JJK: Představení bylo připravováno dlouho, inspirováno zhlédnutím filmu. Pokoušel jsem se o přepis – film samozřejmě umožňuje víc než divadlo – ale dlouho jsem nemohl najít klíč. Pak jsem zjistil, že dcera autora Jana Procházky, Lenka Procházková, napsala scénář. Proces trval dva roky, už před tím bez pánů Bártů a nahrávání mi přišlo, že to má obrovskou vypovídající hodnotu. Nešlo na prvním místě o nahrávání, ale o to, že jsme v jakési společenské pasti, v které se bojíme říct, co si myslíme, aby se něco nestalo.

Přidat aktualizace do textu jste tedy nechtěli...

JJK: Hra od Lenky Procházkové je v bezčase, může to být v 50. letech, 80. nebo i dnes, mluví se o soudruhovi, který ale může být soudruhem nacionalistickým. Hra je na prvním místě o strachu z režimu a o strachu nechat promluvit samu sebe.

VS: Co tam přidávat aktuálního? Mně text připadá aktuální ve všech směrech. Sama to hraju víc o vztahu. Vztahy a problémy v manželství jsou normální a všude kolem nás.

JJK: Dobrovolně se denně necháváme hlídat kamerovými systémy. Na málo

kterém vezdu do města je napsáno, že jde o snímání kamerami. Padesát procent obyvatel České republiky ví o filmu Ucho, že existuje. Z těch 50 % jen minimum ví, o čem film skutečně je.

Viděla jsem vás shodou okolností letos na Audimaforu, kde jste měli ještě dvě jiné inscenace. Jak se dá vše stíhat, pokud se divadlem neživíte?

VS: Pepa je v tomhle neuvěřitelný, podle mě vůbec nespí. „Orangutan“ je na světě rok, „To všechno z lásky“ vzniklo za 15 zkoušek, Ucho je nejvíc technicky i časově náročné. Triarius je plodný, je to hodně o lidech, dělají to s láskou a stíhají všechno. Jde o velkou alternu, která dává svobodu, a představení se tvoří za pochodu. Obrovskou zásluhu na tom má Pepa, mluví o dvaceti pěti lidech, kteří se točí v různých hrách, ale Pepa je základna, která je všude. Buď jako herec, režisér nebo supervize. A je to všechno o jeho přípravě: vymyslí, naplánuje, rozešle, zrežuruje.

Když jste režisérem a zároveň hrajete hlavní postavu, tak vám třetí

oko neschází (při Uchu)?

JJK: Příklad Ucha je úžasný v tom, že jsme se s Verčou doplňovali. Kde jsem nemohl dohlédnout na sebe, tak ona suplovala supervizi. Modelování situací vznikalo ve výborné symbióze.

VS: Bála jsem se, co na to lidi řeknou, když se sejdete jen ve dvou, tak pořad nevíte, jak to vypadá. Měli jsme supervizi, ale premiéra stejně byl pokus, kdy jsme čekali na názory diváků, a pak vše zůstalo tak, jak jsme to vymysleli.

JJK: Původně jsem v tom samozřejmě hrát neměl, tu postavu Ludvíka měl hrát Aleš Dvořák, který z toho ale vycouval, tak jsem si pak stříhnul tu postavu, protože zkoušení už bylo ve fázi, že jsem to fakt chtěl dodělat.

-leh-

KDYŽ ŠTĚNICE JEŠTĚ MĚLY UŠI

Inscenace Ucho divadla TRIARIUS je jevištním zpracováním dramatisace slavného filmu, jenž může být čten jako vyprávění o systému, člověku v něm, o mezilidských a partnerských vztazích, o strachu a bezvýchodnosti určitých situací. Podobně jako to vyprávěl už Orwell či jak pravil ještě dříve Kafka. Nicméně Procházkovu Ucho vychází z konkrétní historické zkušenosti svázané s naší minulostí. Inscenace režiséra (a herce) J. J. Kopeckého může být vším výše uvedeným – a také se mnohým z toho snaží být.

Na scéně vidíme náznaky interiéru domu – jako diváci můžeme voyeuricky zároveň v jedné chvíli nahlížet do pokoje (haly?), koupelny a kumbálu (sklepa?). Stěny zmizely, zůstaly po nich jen náznaky obrysů a dveře (které se naopak dají zcela realisticky zamknout). Ve vaně v koupelně teče z kohoutku skutečná voda, v záchodové míse se reálně pálí útržky dokumentů (škoda jen, že se nesplachuje!), z šálku vychrstne žena na muže kávu, muž ženu fackuje. V prostoru, kde nelze nic skrýt, jsme svědky konkrétního jednání, konkrétních, uvěřitelných, realistických situací. Tedy alespoň někdy.

Inscenace – přes veškerou sympatii, kterou dokáže vyvolat například herecké zaujetí a upřímně přirozený přístup Veroniky Stasiowské v roli Ludvíkovy manželky Anny – totiž paradoxně naráží na hranice svého scénického prostoru a také na místy nepřilíš precizní dotažení hereckého jednání. Atmosféra strachu a neustálého napětí, jež (především) na Ludvíka stále znovu a znovu dopadá, ztrácí chvílemi intenzitu; úvodní pasáže zase postrádají přesnější motivaci a výklad. To jsou však nesnáze, které lze s dopomocí diváckých vzpomínek na trezorový film s Bohdalkou a Brzobohatým překonat. Nicméně divadelní vyprávění by se mohlo (dobrá, mělo!) bez takového mezidruhové úsluhy obejít. Leč ve festivalovém bulletinu se píše, že „film představovat netřeba“. Tak že by to šlo přece jen i bez něj? Snad ano. Nicméně inscenaci se daří nejlépe tam, kde mají oba hlavní herci, jasně definované situace a pojmenovaná témata. Což ale zdaleka není vždy.

Ucho je rovněž (a nemálo) o štenicích. A s těmi máme v poslední době vlastní zkušenosti. O těchto aktuálních praktikách současné politické scény však inscenace TRIARIA nevypráví – a v tomto případě zřejmě dobře tak, ačkoli... Přesto může vybídnout k zamyšlení nad tím, jak blízko máme dnes k praktikám systému, který se na několik desetiletí usadil v naší společnosti. A nebo že by systém skutečně zůstával stále jeden a tentýž a jen ideologie se proměňovala?

Petr Christov

Milý herecký projev představitelky ženské role s velmi příjemným hlasovým projevem. Zpočátku zvědavost, jak bude využité scénografické řešení. Během představení herecké akce negradují a stávají se předvídatelné. Ve chvíli, kdy k samotné situaci dochází, již pro mě, jako pro diváka, není nijak překvapující, a tudíž mě už vlastně ani nemůže moc zaujmout. Což je škoda.

Vitek Štěpán

Co mělo být řečeno, bez pochyby řečeno bylo. Polovinou souboru velmi často přesvědčivě. Všudypřítomné, zákeřné a ponižující ucho však bylo pro mne, pamětníka totality, místy hluché.

Jan Milota

Převod filmového scénáře do dramatické podoby v sobě vždycky skrývá mnohá úskalí.

Mám zato, že v inscenaci Ucho se díky pozoruhodným hereckým výkonům a zapojení hudby jako důležitého dramatického prvku podařilo řadu těchto úskalí překonat. A téma odposlechu je dnes – byť v poněkud zkarikované podobě – opět velmi aktuální.

Jana Urbanová

Manželství po deseti letech, zrovinka na výročí. Pěkné, pěkné... uvidíme, kam to půjde dál, např. při stříbrné svatbě. Za sebe, zkušenou manželku musím říct, že i pětidenní výročí svatby má něco do sebe a hlavně svůj vývoj. Člověk už se přestává představovat svým původním rodným jménem a začíná nový život. A ještě i na nové jméno slyší! Díky, Ucha!

paní Huláková

dokončení ze strany 1

Ostatní přehlídky jsou ve stejné situaci?

V tuto chvíli je to problém všech celostátních přehlídek, které pořádá NIPOS – ARTAMA, protože všechny v tuto chvíli mají jistou část před navýšením, tedy tu sníženou část, a o navýšení se v tuto chvíli bude hrát v parlamentu.

Krajských přehlídek se problém netýká?

Krajské přehlídky jdou z jiných dotačních programů, nevím tedy přesně. Ale situace je například taková, že pořadatelé přehlídek do dnešního dne neobdrželi dotace, přestože přehlídky dávno proběhly nebo v tuto chvíli probíhají.

Může být v důsledku ohrožen Jiráskův Hronov?

Může, dokonce velmi. Ve chvíli, kdy jsme se dozvěděli, že dotace budou poloviční, začali jsme na všech přehlídkách připravovat krizové rozpočty. Nejsnadnější to bylo ve Volyni, protože jsme zkrátka zrušili jeden z prodloužených víkendů. Bylo kde šetřit a řešení bylo jednoduché. Na Hronově jsme zkracovali o dny, krátili jsme počet představení, ale pořád jsme se nemohli dostat k číslu, ke kterému jsme se dostat měli. V ten moment nám bylo řečeno, že se rozpočet vrací na původní výši. Krizový rozpočet na Hronov není tedy ani fakticky připraven. Jiráskův Hronov měl vždy peníze před pořádáním, i když, pravda, třeba čtrnáct dní před přehlídkou. Vždycky ale v předstihu.

Pokud by tedy letos peníze v předstihu nebyly, je reálná možnost, že Jiráskův Hronov nebude?

Na to nejsem kompetentní odpovět. Záleželo by na rozhodnutí festivalového výběru, nebo na jeho schopnosti finance sehnat.

-jip-

PROGRAM

KVÍZ

Představení Ucho nás inspirovalo ke kvízu, který prověří vaše znalosti sluchových orgánů. Správně odpovědi najdete pod uchem.

1. Jak dlouho se musí chodit se džbánem pro vodu, aby se ucho utrhlo?

- a) týden
- b) rok
- c) dokud se neutrhne

2. Který známý malíř má nejpřímější souvislost se sluchovými orgány?

- a) František Tichý
- b) Vincent van Gogh
- c) Alfons Mucha

3. Které z níže uvedených přísloví nedává z vědeckého hlediska smysl?

- a) V jednouchosti je síla
- b) Co na uchu, to na jazyku
- c) Hlad má velké uši
- d) Ušima se člověk učí
- e) Bližší ucho, než kabát

Řešení: 1c (samozřejmě), 2c (bez debat Alfons mUCHA), 3abcde (dokonce ani vztah mezi hladem a velikostí boltců dosud nebyl uspokojivě potvrzen).

Pátek 11. května 2012

NN 09.30 DS Kroměříž / režie:

Miroslava Kolářová

Hadar Garlon: Mikve

NN 14.00 Diskuse (Mikve)

K 17.00 DS Zmatkaři Dobronín /

režie: Vladimír Mátl

Mario Gelardi: Zlomátka

NN 19.30 Divadýlko na dlani Mladá Bolešlav / režie: Petr Matoušek

Terry Pratchett, Stephen Briggs:

Muži ve zbrani

NN 23.00 Diskuse (Zlomátka, Muži ve zbrani)

Sobota 12. května 2012

K 09.30 K.V.A.S. Karviná / režie:

Lucie Raczová

Kazimír Lupinec a Sonya

Štemberková: Rozpaky zubaře

Svatopluka Nováka

K 13.30 Diskuse (Rozpaky zubaře Svatoopluka Nováka)

NN 15.00 DS Nová generace při DS

TJ Sokol Lázně Toušev / režie: Filip Müller

Filip Müller: Postel aneb Život není pro děti

NN 18.30 Diskuse (Postel)

NN 20.00 Divadlo bez zákulisí

Sokolov / režie: Martin Volný

David Williamson: Urvi to!

NN 23.00 Diskuse (Urvi to!)

Legenda: NN – Na Nové, K – Kino,

Nám = Náměstí Svobody, S –

Semináře, PL – Plovárna

Zpravodaj XXI. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2012.

Redakce: Lenka Huláková, Petra Jirásková, Jan Švácha, David Slížek. Vydává Městské muzeum a kulturní centrum ve Volyni.

Náklad 150 výtisků.

Zpravodaj je tištěn na barevném multifunkčním zařízení KONICA MINOLTA bizhub C220 firmy ZM Servis České Budějovice.